

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-16 ta' Frar, 2010

Citazzjoni Numru. 274/2008

Mario Vella

Versus

***Goldline International Traders Limited; Paul Debono
u Manuel Rapa***

1. Dawn huma proċeduri taħt l-art. 402 tal-Att dwar il-Kumpanniji [Kap. 386] għall-“ħarsien ta’ azzjonisti kontra preġudizzju mhux ġust” meta l-affarijiet tal-kumpannija ma jkunux qegħdin jitmexxew sew.

2. Mario Vella [“ir-rikorrent”], azzjonist fis-soċjetà intmata *Goldline International Traders Limited* [“is-soċjetà”], qiegħed jitlob illi l-qorti tgħid illi:

a. l-intimati Paul Debono u Manuel Rapa [“id-diretturi”] naqsu milli jħarsu l-obbligi tagħhom taħt l-istatut tas-soċjetà;

b. tipprovdi taħt l-art. 402(3)(d) tal-Kap. 386 għax-xiri tal-ishma tar-rikorrent mid-diretturi jew mis-

soċjetà stess bil-mod u skond il-proċedura li jaħseb għalihom l-istatut tas-soċjetà; u

c. tipprovdi taħt l-art. 402(3)(f) tal-Kap. 386 għal-likwidazzjoni u l-ħlas tad-danni u l-imgħaxijiet li ġarrab ir-rikorrent minħabba n-nuqqas tal-intimati.

3. Ir-raġunijiet għal dawn it-talbiet kienu mfissra hekk: Ir-rikorrent għandu għoxrin elf (20,000) sehem ordinarju fis-soċjetà u xtaq illi jbigħ dawn l-ishma. L-istatut tas-soċjetà jaħseb għal meta azzjonist ikun irid ibigħ l-ishma tiegħu fis-soċjetà; id-dispożizzjonijiet rilevanti fl-artikolu 6 tal-istatut igħidu hekk:

a. Any holder of Ordinary shares wishing to transfer his shares must first offer them for sale to the other holders of Ordinary [shares] at their “fair value”. The other holders of Ordinary shares shall have the right to purchase such shares

b. Such offer, which shall not be revocable without the written consent of the Board of Directors, is to be made through the Board of Directors of the Company, who shall within forty-five (45) days from receipt of such intention to transfer any shares in the Company, procure the determination of the “fair value” of the shares. When such “fair value” has been determined, the Board of Directors shall, within fourteen (14) days thereafter inform the transferring member by notice in writing of such “fair value” and shall, within within the same fourteen (14) days, cause a notice to be sent to every other member of the Company stating the number and the “fair value” of the shares for sale and inviting such other members to state in writing within forty-five (45) days what number of shares, if any, they are willing to purchase.

c.

d. “Fair value” in this article shall mean the value of the shares given by the Auditors of the Company on the basis of the last audited accounts and on any other facts produced to or acquired by them which, in their opinion, are relevant for the purposes of their valuation.

4. Ir-rikorrent fit-30 t'Awissu 2006 għamel l-offerta tiegħu għall-bejgħ skond il-proċedura msemmija fuq, iżda d-diretturi naqsu milli jiksbu stima tal-valur xieraq tal-ishma fiż-żmien li jagħti l-istatut. Kien biss wara li r-rikorrent sejħilhom kemm-il darba, ukoll b'atti ġudizzjarji,

illi d-diretturi qabbd u lill-awditur tas-soċjetà biex jagħmel l-istima iżda r-rikorrent baqa' ma jafx jekk l-istima saritx jew le.

5. Fil-fatt kien f'Ottubru tal-2007 li l-awditur hejja stima tal-ishma¹, għalkemm ma jidherx illi din l-istima waslet f'idejn ir-rikorrent fiż-żmien li jrid l-art. 6.b tal-istatut u, anzi, minkejja d-data tas-17 t'Ottubru 2007 li tidher fuqha, jidher li, għall-inqas sat-23 t'Ottubru 2007, kienet għadha lanqas tlestiet².

6. Ir-rikorrent kompli fisser illi, kemm għax id-diretturi taw lill-awditur tagħrif hażin jew mhux sħiħ, u kemm għax l-istima saret aktar minn sena tard, il-valur li bih ħareġ l-awditur ma kienx il-valur xieraq iżda kien imnaqqas u ma jirriflettix il-qagħda finanzjarja tas-soċjetà fiż-żmien rilevanti ta' Awissu tal-2006.

7. Minħabba dawn in-nuqqasijiet, ir-rikorrent ġarrab danni, fosthom telf tad-dħul u l-qliġ kapitali li kien jagħmel li kieku l-ishma nbighu fiż-żmien meta hu għamel l-offerta għall-bejgħ tagħhom. Għalhekk, billi qiegħed igħid illi l-għemil tal-intimati huwa "oppressiv, diskriminatorju u ta' preġudizzju ingust" għalih, ir-rikorrent fetaħ dawn il-proċeduri u għamel it-talbiet miġjuba fuq għal rimedju taħt l-art. 402 tal-Kap. 386.

8. L-intimati wiegħbu għal dan ir-rikors fis-6 ta' Mejju 2008³.

9. L-ilmenti tar-rikorrent huma essenzjalment tnejn: l-ewwel, illi l-istima ma saritx u ma kinitx mgħarrfa lilu fiż-żmien li jrid l-istatut tas-soċjetà; u t-tieni, illi l-istima ma turix kemm kien tassew il-valur xieraq tal-ishma fiż-żmien rilevanti, *i.e.* f'Awissu tal-2006, għax turi valur imnaqqas sew.

10. L-ewwel ilment tar-rikorrent huwa ġustifikat. Għalkemm id-diretturi kellhom jiksbu stima fiż-żmien ħamsa u erbgħin jum minn meta r-rikorrent għarrafhom bl-offerta tiegħu tat-30 t'Awissu tal-2006 li jbigħ l-ishma, u kellhom ukoll igħarrfu lir-rikorrent b'dik l-istima fiż-żmien erbatax-il jum wara li jkunu kisbuha, damu erbatax-il xahar, sa Ottubru tal-2007, biex kisbu l-istima u kien biss wara li

¹ Foll. 57 et seq.

² Ara fol. 79.

³ Foll. 28 et seqq.

nfetħu l-proċeduri tallum li r-rikorrent sar jaw sewwasew x'kienet l-istima.

11. L-obbligu tad-diretturi kien li jiksbu l-istima fi żmien ħamsa u erbgħin jum; dan l-obbligu ma wettquhx, u ma huwiex relevanti jekk in-nuqqas kienx tagħhom bħala bord tad-diretturi jew kienx tal-awditur. B'dan in-nuqqas ir-rikorrent ġarrab ħsara għax kien imċaħħad mill-flus li kien idaħħal li kieku l-bejgħ tal-ishma sar fiż-żmien li jrid l-istatut. Din il-ħsara tissewwa bil-ħlas tal-imgħaxijiet li jinqiesu bit-tmienja fil-mija fis-sena, kif igħid u jrid l-art. 1047(1) tal-Kodii Ċivili, ladarba ma tressqix prova illi l-intimati mxew dolożament.

12. It-tieni lment tar-rikorrent – li l-istima mħejjija mill-awditur ma turix kemm kienu tassew jiswew l-ishma fiż-żmien relevanti – ma hijiex ġustifikata. L-awditur xehed kemm *b'affidavit*⁴ u kemm quddiem il-qorti fis-seduta tat-8 ta' Meju 2009⁵ u fisser kif wasal għall-istima. Ir-rikorrent ma qabilx mal-istima mħejjija mill-awditur, għax igħid illi “ma hijiex korretta u bl-ebda mod ma tirispekkja l-valur tal-ishma tal-kumpannija fiż-żmien in kwistjoni”. Iżda l-istatut tas-soċjetà, li jiswa daqs kuntratt biex jorbot lill-partijiet, irid illi l-istima tal-valur xieraq tal-ishma għall-għaniijiet tal-offerta għall-bejgħ tagħhom issir mill-awditur tas-soċjetà. Il-fatt illi r-rikorrent ma jaqbilx mal-istima magħmula mill-awditur ma jagħtihx il-jedd li jitlob li ssir stima oħra – bħallikieku biex jappella mill-istima tal-awditur – sakemm ma jurix li kien hemm *dolus* jew *culpa lata* fl-awditur meta dan għamel l-istima tiegħu.

13. Din il-prova, fil-fehma tal-qorti, ir-rikorrent ma għamilhiex. Għalkemm għamel allegazzjonijiet kontra l-ħidma tal-awditur⁶, dawn aktar huma kritika tal-metodu li mexa bih l-awditur u li miegħu ma jaqbilx ir-rikorrent. Iżda x'fatturi jqis u x'piż relativ jagħtihom huwa mħolli fid-diskrezzjoni tal-awditur u – jerga' jingħad, fin-nuqqas ta' *mala fides* jew ta' *culpa lata* – ma hemm ebda raġuni għala l-istima skond il-kalkoli tar-rikorrent għandha tegħleb dik magħmula mill-awditur.

14. Għal dawn ir-raġunijiet ir-rikorrent għandu jingħata rimedju biss għall-ħsara li ġarrab minħabba fid-dewmien

⁴ Foll. 88 et seq.

⁵ Foll. 94 et seqq.

⁶ Para. 28 et seqq. tan-nota tar-rikorrent tat-12 t'Awissu 2009, foll. 207 et seqq.

biex saret l-istima. Li kieku kollox sar kif irid l-istatut, l-istima kienet issir fi żmien ħamsa u erbgħin jum, kienet tkun mgħarrfa lir-rikorrent u lill-azzjonisti l-oħra fi żmien erbatax-il jum u l-bejgħ kien isir fi żmien ħamsa u erbgħin jum ieħor – b'kollox tliet xhur u nofs; l-imgħaxijiet għalhekk għandhom jibdew igħaddu minn tliet xhur u nofs wara l-offerta tat-30 t'Awissu 2006, *i.e.* mill-15 ta' Diċembru 2006.

15. Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti tiddisponi mir-rikors tat-18 ta' Marzu 2008 billi tagħti lill-intimati Paul Debono u Manuel Rapa żmien ta' ħamsa u erbgħin jum millum biex igħidu jixtrux l-ishma kollha tar-rikorrent bil-prezz stmat mill-awditur fl-ittra tiegħu tas-17 t'Ottubru 2007⁷; jekk l-intimati Debono u Rapa ma jagħżlux li jixtru jew ma jagħmlux l-għażla, tagħti lir-rikorrent żmien ta' tletin jum, minn meta Debono u Rapa jkunu għarrfuh li ma jridux jixtru jew minn meta jkun għalqilhom iż-żmien tal-għażla jekk jibqgħu ma jgħidu xejn, biex igħid jirtirax l-offerta; jekk ir-rikorrent ma jirtirax l-offerta jew ma jagħmel xejn, tikkundanna lis-soċjetà tixtri l-ishma hi bl-istess prezz. F'kull każ ix-xerrej jew xerrejja tal-ishma għandhom iħallsu l-imgħax fuq il-prezz bit-tmienja fil-mija (8%) fis-sena mill-15 ta' Diċembru 2006.

16. Il-qorti taħtar lill-Avukat Kevin Camilleri Xuereb bħala kuratur biex jidher f'isem min jonqos li jersaq għall-bejgħ fil-każ li dan għandu jsir skond il-pargrafu ta' qabel dan.

17. L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri għandha tħallashom is-soċjetà.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

⁷

Foll. 57 et seq.